

بررسی فرهنگ ازدواج لرهادر مستند «دعوتی»

برگزیده برتر نخستین جشنواره پژواک گفت؛ در مستند رادیویی «دعوتی»، به بررسی سیر ازدواج و آداب گذشتگان در کهگیلویه و بویراحمد پرداخته که باگذشت زمان دچار تحول و دگرگونی شده است؛ به گونه‌ای که برخی از این سنت‌ها کاملاً حذف یا به فراموشی سپرده شدند. الهه الهی که با عنوان اثر دعوتی در نخستین جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک به عنوان برگزیده انتخاب شده بود با اشاره

برخی هموطنانمان از ادیان و مذاهب متفاوت به‌ویژه مسیحیت امشب شادی‌شان را پای درخت کریسمس با خانواده و دوستان‌شان قسمت می‌کنند. از میان این عده در عالم هنر هم تعدادی هستند که با حضورشان در عرصه‌های مختلف خاطره‌ساز بودند. بازیگرانی که امروز میان ما نیستند و برخی همچنان از چهره‌های جوان تا پیر در قاب تصویر دیده می‌شوند.

مادام مهربان

یکی از خاطره‌سازترین بازیگران ارمنی تئاتر، سینما و تلویزیون زنده‌یاد لوریک میناسیان بود که از قدیمی‌های نمایش ایران محسوب می‌شود. او که در خانواده‌ای هنرمند به دنیا آمد در تلویزیون نقش‌های ماندگاری را به جا گذاشت. از مشهورترین هایش می‌توان به بازی در سریال «کارآگاه شمسی و مادام» اشاره کرد. میناسیان ایفاگر نقش مادام بود و در این سریال به شیرینی شخصیت زنی محافظه‌کار و مهربان را به نمایش می‌گذاشت که با شخصیت دوستش، شمسی متناقض بود و همین تمایز ضمن ایجاد لحظات کمدی دو کاراکتر که مکمل و تعدیل‌کننده یکدیگر هستند به تصویر کشیده می‌شد. این بازیگر پیشکسوت در سینما هم با کارگردانان صاحب‌نام همکاری داشت و هنرش را در فیلم‌های دو نفر و نصفی، شوخی، بودن یا نبودن، مجسمه، عشق شیشه‌ای، تکیه بر یاد و ... ثبت کرد.

یاران سلمان

این روزها سریال «سلمان فارسی» در حال تصویربرداری است و بازیگران بسیاری مقابل دوربین داود میرباقری رفتند و تعداد کثیر دیگری هم در آینده به این پروژه عظیم تلویزیونی خواهند پیوست. از میان نقش‌های رنگارنگی که میرباقری نگاشته چند شخصیت مسیحی هم وجود دارد. تا جایی که ما شنیده‌ایم یکی از این نقش‌ها را زنده‌یاد چنگیز جلیلود بازی کرد. او آذر ۱۳۹۸ در جزیره کیش رخت اسقف کلیسای اردنوکس روم شرقی را پوشید و مقابل دوربین رفت. علاوه‌بر آن از آنجا که سلمان فارسی مدتی در طول زندگی‌اش با مسیحیت آشنا شد و به خدمت کلیسایی در غرب درآمد، به فراخور

به محتوای مستند خود اظهار داشت: در این مستند به بررسی سیر ازدواج و آداب و رسوم حاکم بر آن پرداختم. این آیین در کهگیلویه و بویراحمد با گذشت زمان دچار تحول و دگرگونی شده به گونه‌ای که برخی از این سنت‌ها کاملاً حذف یا به فراموشی سپرده شده و کاربردی در حال حاضر ندارد و برخی از آنها نیز برای ادامه حیات، خود را با شرایط و مقتضیات عصر حاضر تطبیق داده‌اند. وی افزود: برخی از

مروری بر کارنامه برخی هنرمندان اقلیت های مذهبی در تلویزیون

دل‌ها به توان هم، شود «ما»

در روزهای منتهی به کریسمس وقتی گذرت به برخی خیابان‌های شهر می‌افتد درخشش ویتترین مغازه‌هایی که با درخت کاج آذین شده‌اند چشمانت را می‌گیرد. امروز به این مناسبت ویژه یعنی میلاد حضرت مسیح (ع) رسیدیم، روزی که در همین کشور خودمان هموطنان بسیاری از تبارهای متفاوت آن را جشن می‌گیرند اما میان ما ایرانیان بیشتر با جشن و مراسم هموطنان ارمنی‌مان شناخته می‌شود. همان‌هایی که در قاب تصویر و عالم هنر هم ید طولایی دارند و می‌توان گفت دست‌کم ستونی از پایه‌های نمایش در این کشور به همت آنان بنا شده است. شاید با مرور نام این چهره‌ها اولین صدایی که در گوش‌مان می‌پیچد، لهجه‌های شیرین بسیاری از آنان به‌ویژه نسل گذشته‌شان هنگام ادا کردن زبان پارسی است. این بازیگران که بیشتر نواذگان ارامنه ساکن‌شده در ایران هستند، معمولاً با همین بیان‌های متفاوت نقش‌های‌شان را جذاب و بینندگان را برای تماشای اثری که خلق کردند راضی می‌کنند. کریسمس بهانه‌ای‌ش تا از تعدادی از هنرمندانی که امروز را پای درخت کریسمس جشن می‌گیرند یادی کنیم. هنرپیشگانی از تبارهای مختلف اما غالباً ارمنی که برخی از پیشکسوتان هستند و مدت‌هاست چمدان بسته و از این جهان سفر کردند و برخی بازیگران نو‌ظهورتر که در همین سینما و تلویزیون خودمان بالنده و دیده شدند. در ادامه نگاهی هم به برخی آثار تلویزیونی داشتیم که شخصیت‌های مسیحی در آنها نقش داشتند و در خاطره‌ها به یادگار ماندند.

جمع جوانان

در میان بازیگران ارمنی‌تبار ساکن ایران که می‌توان در این نوشتار از آنان نام برد، هنرپیشگان جوانی چون یایانا محمودی هم هستند که جزو نسل تازه از این قشر به حساب می‌آیند. این بازیگر در سریال «گاندو» به ایفای نقش پرداخت و به شخصیت شارلوت والر جان بخشید که تا مدت‌ها مورد توجه بینندگان سریال قرار گرفت. یکی دیگر از بازیگران سینما و تلویزیون ایران که البته جزو هموطنان آشوری است، بائینپال شومون است که او هم جزو چهره‌های جوان به حساب می‌آید. این بازیگر را با ایفای نقش در سریال «نوار زرد ۲» در نقش سرگرد کاوه کیهان به خاطر داریم. این بازیگر در سینما هم در فیلم‌هایی چون شبی که ماه کامل شد، خجالت‌نکش، غلام‌راضی، لس‌آنجلس تهران و... هنرنمایی کرد. آوا رورویت بازیگری که او را در نقش اصلی سریال «ایل‌دا» دیدیم از مادری ایرانی‌و پدری آلمانی‌زاده‌شده‌و به همین دلیل کریسمس از آن مراسمی است که احتمالاً همچنان در این خانواده‌برگزار می‌شود. او در صفحه‌اینستاگرامش تصویری از خود در زمان کودکی کنار درخت کریسمس منتشر کرده و ذیل یکی از آنها نوشته است: «توی روزای بچگی از پدرم یاد گرفتم که وقتی دارم درخت رو تزئین می‌کنم از خدا بخوام آرزوهای خوبم رو... خدایا هرکدم از ما به چیزی رو خیلی می‌خوایم... خدایا، مهربونی کن. تو که همه دنیا به مهربونیت ایمان دارن. خدایا مهربونی کن».

لوون قسه‌گو

اگر خاطراتن باشد یکی از متفاوت‌ترین قسمت‌های برنامه «خندوانه» به مناسبت کریسمس با حضور زنده‌یاد لوون خاتکدلیان هفتون، از هموطنان ارمنی‌مان روی آنتن رفت. حضور او فضایی

آداب و رسوم گذشته در استان ما حاصل تجربیاتی ایلیاتی بود و تضادی هم با آموزه‌های دینی نداشته‌است. این آداب و رسوم دارای اثرات مثبتی از جمله سرعت در ازدواج، تفاهم حداکثری و ایجاد امید و رغبت در جوانان برای ازدواج بوده. در گذشته به دلیل حاکم‌بودن روحیه ایلی و قومی، همه جشن‌ها به صورت ساده و در کنار هم برگزار می‌شد و این امر منجر به همکاری و نزدیکی خانواده‌ها می‌شده‌است.

خاطره

همخوانی با سرود کریسمس

شب کریسمس که می‌شد تلویزیون یک کارتون همیشگی داشت که کودکان از هر دین و آیینی مشتاقانه به تماشای آن می‌نستند. عنوان لاتین «اسکروچ» که نام شخصیت اصلی کارتون قدیمی و خاطره‌انگیز «سرود کریسمس» بود برای نسلی که تماشاگر آن بودند به اصطلاحی برای نامیدن افراد خسیس هم بدل شد و تا امروز در گفت‌وگوهای روزمره هم جای خود را باز کرده است. از زمانی با همین نام اثر چارلز دیکنز چندین فیلم سینمایی هم ساخته شده است که یکی از آنها فیلمی موزیکال با همین نام سرود کریسمس است که چندین بار روی آنتن رفته است و با تغییراتی ماجراهایی از شخصیت اسکروچ را روایت می‌کند. در یکی از مشهورترین نسخه‌های کارتونی این سریال که از آن نام بردیم مک‌داک، نمایشگر نقش اسکروچ بود.

صدای آشنا

رژز پطروسی از دوبلوهای آشوری‌تبار است که از دیرباز تا امروز در این عرصه فعالیت دارد و آثار درخوری را با صدای او به یاد داریم. پطروسی که دانش آموخته تئاتر است از دهه ۴۰ به‌عنوان صداییشه کارش را آغاز کرد و این سال‌ها در سینما و تلویزیون آثاری را به جا گذاشته است. هزاردستان، امام علی (ع)، گل‌یا‌مچال و تنها‌ترین س‌ردار ازجمله سریال‌هایی است که پطروسی در آنها به‌عنوان دوبلو را مدیر دوبلاژ حضور داشته‌است.

ستاره خاطره‌ساز

از شناخته‌شده‌ترین بازیگران ارمنی‌تبار سینما و تلویزیون که چند سالی به‌عنوان یکی از ستاره‌های سینما در دهه ۶۰ و ۷۰ فعالیت داشت و در سریال‌های گل‌من گلی و شیخ مفید هم نقش آفرینی داشته، ماهایا پطروسیان است. این بازیگر در سینما روزهای پرکاری را از سر گذرانده است و کارنامه بلندپلاری دارد. فیلم‌های پرده‌آخر، دیگه چه خبر، زن بدلی، قاصدک، اسب حیوان نجیبی است، شی در تهران و... جزو آثار او در قامت بازیگر است.

برش

قصه‌های آدم‌های رنگارنگ

در سریال‌هایی که تا امروز در قاب جادو به تماشای‌شان نشستیم شخصیت‌هایی از ادیان مختلف به‌ویژه مسیحیان و ارامنه زیاد داشتیم. برای مثال اگر خاطراتن باشد در سریال «شب آفتابی» ماجرای دختری مسیحی را می‌شنیدیم که بر اثر تصادف درگذشته و می‌بینیم مردی با بازی حامد بهداد که علاقه‌مند به ازدواج با او بوده‌است پس از این اتفاق تلخ، دچار بحران‌های فراوان می‌شود. یکی دیگر از سریال‌ها با حضور چنین شخصیت‌هایی «سفر

سبز» بود که سال‌ها پیش با قصه پسری مسیحی و سفر او به ایران برای شناخت خود و خانواده اصلی‌اش میزبان مخاطبان شد. از دیگر آثار می‌توان به «بشارت‌منجی» یا «مریم‌مقدس» اشاره کرد که در فضای تاریخی به مسیحیت و آغاز گسترش آن در جهان پرداختند. از سوی دیگر یکی از شخصیت‌های خاطره‌انگیزی که از پیروان کیش مسیح (ع) بود، در سریال «مختارنامه» به کارگردانی داوود میرباقری دیده شد. این شخصیت محبوب با نام وهب نصرانی همراه مادر و همسرش در واقعه کربلا از خود تصویری شجاعانه به‌جای گذاشتند. ماریا نصرانی در دیگر سریال میرباقری یعنی «معصومیت از دست‌رفته» هم از دیگر شخصیت‌هایی بود که ابتدای قصه در دیر زندگی می‌کرد و با ازدواج و گرویدن به اسلام از شیفتگان قیام امام حسین (ع) شد.

رادیوفرهنگ

بیت‌الاحزان به رادیوفرهنگ رسید

برنامه «کتاب هفته» در ایام سوگواری شهادت حضرت صدیقه کبری فاطمه(س) به معرفی کتاب و خوانش کتاب «بیت‌الاحزان» به قلم شیخ عباس قمی اختصاص دارد. در این برنامه، کتاب بیت‌الاحزان به قلم شیخ عباس قمی و ترجمه مجتبی خورشیدی خوانده می‌شود. این کتاب از مجموعه آثار ناب خاتم‌المحدثین مرحوم شیخ عباس قمی (ره) است که انتشارات طویای محبت چاپ کرده‌است.

«بیتُ‌الْأَحْزَانِ فی مَصابِیئِ سَیدَةِ‌الْإِنْشَوَان»، کتابی تاریخی و به زبان عربی درباره زندگانی حضرت زهرا(س)، نوشته شیخ عباس قمی از علمای شیعه قرن چهاردهم قمری است. او این اثر را در سال ۱۲۳۳قمری نگاشته و در چند باب از ولادت تا شهادت تنظیم کرده و تنها به بیان وقایع تاریخی پرداخته‌است. این اثر، چند بار به زبان فارسی ترجمه و منتشر شده است. عباس بن محمد رضا القمی مشهور به شیخ عباس قمی و نیز محدث قمی، عالم شیعه قرن چهاردهم قمری است که محدث، مورخ و خطیب بود. مفاتیح‌الجنان، سفینه‌البحار و منتهی‌الآمال از مشهورترین تالیفات اوست. برنامه کتاب هفته شنبه تا چهارشنبه ساعت ۲۰ و ۲۲ دقیقه پخش می‌شود.

خاطرات کاغذی

بسته سخنگو

مریم فلاح: دخترچه‌ای نام پنه لویه‌پانی) نشسته بر روی‌شان‌های ساحل مشغول ساخت قلعه‌ای خیالی است. با اتمام ساخت قلعه شنی، دخترک در کنار آن به خواب می‌رود. پانی در خواب بسته‌ای را می‌بیند که روی آب دریا شناور است. وقتی بسته به ساحل می‌رسد پانی از داخل آن صدایی می‌شنود، پس با اجازه از صاحب صدا، بسته را باز می‌کند، یکباره طوطی سخنگوی پر حرفی از آن بیرون می‌آید. طوطی که گویی با خودش قرار گذاشته بود که هر کس بسته را باز کرد باید رسالت خرناسی برایش داشته باشد، از دخترک مو طلایی می‌خواهد که به کمک هم برای آزادسازی دانشمندی به نام «اچ» راهی قلعه کاکاتیس‌ها شوند و... در ابتدای راه با قورباغه‌ای آشنا شدند که جاسوس کاکاتیس‌ها بود اما چون به گفته خودش هنوز دوره ویژه جاسوسی را تمام نکرده بود خیلی زود لو رفت. بانصیحت‌ها پانی قورباغه متنبه شد و تصمیم گرفت در این مسیر به آنها کمک کند. تا پایان داستان مرتباً شاهد ماجراهایی فرا واقعی بودیم که به کارتون‌نحس تعلیق می‌داد.

یادداشت

یادمان هنرمندان مسیحی ایران

جیارآذین منتقد و مدرس

هنرمندان توانا و مستعد و تاثیرگذار اقلیت‌های مذهبی به‌ویژه هنرآفرینان ارمنی، در پیدایش، شکل‌دهی و قوام ادبیات و هنر غنی ایران‌رومین، ایفاگر نقش‌های شاخص و ارزنده بوده‌اند و تولد سینما و تئاتر در کشور، مدیون حضور و فعالیت‌های ثمربخش آنها در کنار دیگر هنرمندان بزرگ ایران است.

این هنر‌سازان ملی و مذهبی، همانند دیگر هم‌کیشان محترم و ارجمند خود، همیشه در عرصه‌های مختلف جامعه، فعال بوده و رونق بخش‌هایی از اقتصاد و صنعت، با یاری آنها محقق شده‌است.

عرق ملی و وطن‌پرستی و شرکت قهرمانانه آنها در نبردهای تاریخی و ازجمله دوران دفاع‌مقدس، زبانزد است و عده‌ای از بهترین جوانان این هموطنان عزیز، با شهادت خود در جبهه‌های جنگ با متجاوزان، در خط سرخ و مقام شهادت با شهدای مسلمان و دیگر شهدای کشور، هم‌داستان هستند. هنرمندان و برنامه‌سازان برخاسته از بین اقلیت‌ها در راه‌اندازی تلویزیون و آغاز برنامه‌ها و تولیدات هنری و نمایشی آن نیز سهمیم بوده‌اند.

تولد سالن‌های سینما و نمایش فیلم و تولید نخستین فیلم‌های ایرانی، هم‌زمان با تولید فیلم‌های ماندگار عبدالحسین سینتا، حاصل کوشش‌های پیگیر «آوانس اوهانیانس» است.

پیشتر هم در شهرهای مختلف ازجمله در رشت و تبریز و قزوین، هنرمندان ارمنی و به‌خصوص زنان اقلیت‌ها در تاسیس تئاترها و اجرای نمایش‌ها فعال بودند.

ظهور سینماگر بزرگ، ساموئل خاچیکیان و تولید بهترین فیلم‌های تاریخ سینمای جنایی و پلیسی ایران توسط او، نمونه مهمی از تاثیرپذیری جامعه هنر از هنرمندان اقلیت‌هاست.

تداوم حضور هموطنان هنرمند ارمنی در حوزه‌های مختلف هنر و ادب و موسیقی، دامنه هنرمندی‌های آنها را به تلویزیون هم گسترش داد و مخاطبان سینما و تئاتر، افزون بر سینما و تئاتر، شاهد هنرنمایی‌های عزیزان اقلیتی به‌عنوان کارگردان و بازیگر، سازنده موسیقی و ... در آثار تلویزیونی هم بودند.

حضور و فعالیت‌های این هنرمندان در سال‌های بعد از انقلاب، در سینما و تلویزیون ادامه داشت و بینندگان سینما، با آثار هنری آنها همسو و مشوق بودند. برای مثال زنده‌یاد لوریک میناسیان «هوسپان» به‌ویژه بازی به‌یادماندنی او در نقش مادام در سریال خوب «کارآگاه شمسی و مادام» هنوز در یادها و خاطره‌ها مانده است.

خبر

رادیو معارف به مقتل شهدای فاطمیه قم می‌رود

مستند رادیویی «پنجره» امروز به بازخوانی حادثه تلخ کشتار عداداران فاطمی در سال ۶۵ می‌پردازد.

۲۴ دی سال ۶۵ هنگامی که جمعی از بانوان به رسم هر ساله در منزلی در چهارراه سجاده‌یه خیابان انقلاب قم گرد هم آمده بودند تا به مناسبت ایام فاطمیه(س)، روضه حضرت زهرا(س) را اقامه نمایند، آذیر وضعیت خطر شنیده شد و قبل از هرگونه اقدامی، هوایم‌های دشمن یعنی آن منطقه (بمباران و مردم بی‌گناه را به خاک و خون کشیدند. در این میان مجلس روضه حضرت زهرا(س) نیز از یوغ حمله هوایی بی‌نصیب نماند و طی آن هنگامی که سخنران مراسم در حال روضه‌خوانی و شرح مصیبت وارده بر حضرت زهرا(س) بود در دم به شهادت رسیدند. برنامه پنجره به تهیه‌کنندگی حمیده نجاتی ساعت ۸ و ۴۰ دقیقه از رادیو معارف روی آنتن می‌رود.

سیما

سریال لغزش با بازی فونبالیست سابق

سریال ۶ قسمتی لغزش که به تاگی مهمان شبکه سه شده محصول کشور فرانسه است و هر روز ساعت ۱۸ روی آنتن می‌رود. لغزش در ۶ قسمت ۴۵ دقیقه‌ای با بازی اریک کانتونا بخش می‌شود. در سریال «لغزش» شخصیت «آلن دیلمیر» یک مدیر اجرایی ارشد است که شش سال بیکاری موجب اذیت و تحقیر وی شده است.

وقتی یک شرکت معتبر او را به عنوان یکی از کاندیداهای استخدام در نظر می‌گیرد، او آماده خیانت به همسرش، سرقت از دخترانش و آسیب رساندن به برادر زنش است. این سریال در دسته‌بندی سریال‌های هیجان انگیز برای آنها که به این ژانر علاقه دارند، گزینه مناسبی است.

اریک کانتونا بازیگر اصلی این سریال، پیش از این به عنوان ستاره فوتبال شناخته می‌شد.

او فوتبال حرفه‌ای خود را خیلی سریع آغاز کرد به طوری که در ۱۷ سالگی به باشگاه اوسر پیوست. کانتونا در فصل ۱۹۹۴ نامزد کسب جایزه توپ طلا برگزیده شد و در سال ۲۰۲۱ به تالار مشاهیر بریمیرلیگ افزوده شد. او بعد از خداحافظی از فوتبال، به سمت کارهای تلویزیونی رفت و بازیگری و کارگردانی را هم تجربه کرد.